

NOTAT

**Prinsipper for NOKUTs eksterne
evalueringsvirksomhet**

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Prinsipper for NOKUTs eksterne evalueringsvirksomhet
Dato	10.02.2025

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Prinsipper for NOKUTs eksterne evalueringsvirksomhet

1 NOKUTs eksterne evalueringsvirksomhet

Som en del av NOKUTs arbeid med å sikre og fremme kvalitet i utdanning, gjennomfører NOKUT evalueringer for å vurdere kvalitet i høyere utdanning. NOKUTs evalueringer av utdanningskvalitet skjer gjennom nasjonale, komparative evalueringer av en gruppe studietilbud. Dette vil oftest være studieprogram innenfor et spesifikt fagområde, men NOKUT kan også gjennomføre tematiske evalueringer av utvalgte kvalitetsområder på tvers av fag.

Universitets- og høyskoleloven § 16-3 sier at Kunnskapsdepartementet kan pålegge NOKUT å gjennomføre evalueringer for å vurdere kvaliteten i høyere utdanning etter § 16-2 bokstav d, som spesifiserer at NOKUT er faglig uavhengig i denne oppgaven. NOKUTs eksterne evalueringsvirksomhet omfattes av [nasjonalt rammeverk for evaluering av norsk forskning og høyere utdanning](#) og skal dermed bidra til kvalitetsarbeid ved institusjonene, kunnskapsbasert policyutvikling, et godt kunnskapsgrunnlag for studiesøkere og samarbeidspartnere, tillit til høyere utdanning i befolkningen, og åpenhet om bruk av offentlige midler.

NOKUTs evalueringer har følgende formål:

- **Evalueringene skal vurdere kvaliteten i høyere utdanning.** Den komparative siden ved evalueringene gir utdanningsinstitusjonene muligheten til å sammenligne sine studietilbud med tilsvarende studietilbud ved andre institusjoner.
- **Evalueringene skal frembringe kunnskap om kvaliteten i høyere utdanning.** Evalueringene bidrar dermed med viktig informasjon for både ledelse, faglig og administrativt ansatte og studenter ved utdanningsinstitusjoner, fremtidige studiesøkere, kandidater, samarbeidspartnere, interesseorganisasjoner, Kunnskapsdepartementet, NOKUT samt andre relevante interessenter. På denne måten bidrar evalueringene også til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning.
- **Evalueringene skal bidra til å videreutvikle kvaliteten i høyere utdanning** ved å identifisere god praksis og utfordringer, og gi råd om tiltak. Evalueringene har en utviklingsorientert tilnærming og skal legge til rette for erfaringsdeling.

2 Hvilke prinsipper ligger til grunn for NOKUTs eksterne evalueringsvirksomhet?

NOKUTs evalueringsarbeid bygger på prinsipper nedfelt i forvaltningsloven og universitets- og høyskoleloven. I tillegg bygger den på nasjonalt rammeverk for evaluering av norsk forskning og høyere utdanning, [de europeiske standardene og retningslinjene for kvalitetssikring \(ESG\)](#), anerkjente kvalitetsstandarder for evalueringer, for eksempel fra

[OECDs utviklingskomite \(DAC\)](#) og [Joint Committee on Standards for Educational Evaluation \(JCSEE\)](#), og veiledere om evalueringer i staten fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ).

Følgende prinsipper er særlig relevante for NOKUTs evalueringsarbeid:

- 1. Evalueringene skal være uavhengige.**
  - a. Evalueringsprosessene og -resultatene er faglig uavhengige, jf. universitets- og høyskoleloven § 16-2 bokstav d.
  - b. NOKUT skal sørge for at de som gjennomfører evalueringene er habile.

- 2. Evalueringene skal følge strenge kvalitetskrav.**
  - a. Evalueringene skal baseres på et pålitelig og relevant datagrunnlag.
  - b. Evalueringer skal ha design og metoder som er egnet til formålet.
  - c. Evalueringene skal utføres av personer med relevant kompetanse.
  - d. De som utfører evalueringene, skal utvise varsomhet i konklusjoner om årsaksforhold.
  - e. Evalueringene skal være kostnads- og tidseffektive.
  - f. NOKUT skal sikre kvaliteten i sine eksterne evalueringer.

- 3. Evalueringsprosessene skal være transparente og forutsigbare.**
  - a. Institusjonene skal varsles om kommende evalueringer og gis tidsplanen for evalueringsprosessen så tidlig som mulig.
  - b. NOKUT skal fastsette hensiktsmessige tidsfrister for alle milepæler i evalueringsprosessen, særlig for selvevalueringer og institusjonsbesøk.
  - c. Institusjonene skal ha kjennskap til hvorfor og hvordan evalueringen gjennomføres, herunder hvilke datakilder som benyttes, hvilke vurderingskriterier som er lagt til grunn og hva de er forventet å bidra med i evalueringsprosessen.
  - d. NOKUT skal legge til rette for medvirkning og involvering av interessenter i evalueringsprosessen.
  - e. Institusjonene skal gis anledning til å ta opp bekymringer knyttet til evalueringsprosessen med NOKUT.
  - f. Institusjonene skal gis muligheten til å gjennomgå evalueringsrapporten for faktafeil, skrivefeil og misforståelser i utkast til rapport. NOKUT korrigerer deretter eventuelle feil før rapporten offentligjøres.
  - g. Institusjonene skal gis muligheten til å skrive en offentlig uttalelse om evalueringsrapporten. Uttalelsene legges frem for NOKUTs styre og publiseres sammen med evalueringsrapporten.
  - h. Institusjonene skal gis rett til å klage på evalueringsrapporten på bakgrunn av feil knyttet til NOKUTs prinsipper for ekstern evalueringsvirksomhet. NOKUT skal informere om muligheten og fremgangsmåten for å klage.

- 4. Ved evalueringer som baseres på vurderinger fra en sakkyndig komité, skal NOKUT sørge for at komiteen har en hensiktsmessig sammensetning.**
  - a. Den sakkyndige komiteen skal samlet ha kompetanse i, og erfaring fra, fagområdene og/eller de tematiske områdene som er av relevans for evalueringen.
  - b. I evalueringer av utdanningskvalitet skal minst ett av medlemmene i komiteen være student.

- c. I evalueringer av utdanningskvalitet skal minst ett av medlemmene i komiteen være representant fra arbeids- eller samfunnsliv.
- d. Den sakkyndige komiteen skal, så langt det lar seg gjøre, ha en balansert sammensetning med tanke på kjønn, alder, geografi og institusjonell tilknytning.
- e. Institusjonene skal gis anledning til å kommentere og komme med innspill til sammensetningen av komiteen.
- f. Institusjonene skal gis anledning til å kommentere på de utvalgte sakkyndige før de oppnevnes.

5. Evalueringsresultatene skal være offentlig tilgjengelige.

- a. Alle evalueringer som foretas av NOKUT er offentlige og vil bli publisert på NOKUTs nettsider.
- b. NOKUT skal bidra til at evalueringsresultatene gjøres kjent, jf. universitets- og høyskoleloven § 16-3.
- c. NOKUT skal bidra til oppfølgingen av evalueringsresultatene.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)